

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 2

DOM
2016-05-24
Meddelad i
Göteborg
Mål nr
1482-16

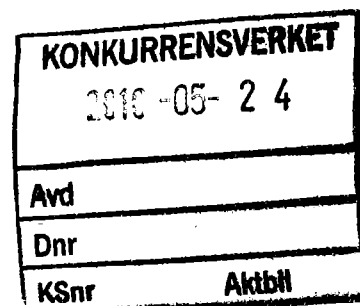
Sida 1 (8)

SÖKANDE
 Installationssanering Ventilation i Göteborg AB, 556521-4888
 Flöjelbergsgatan 12
 431 37 Mölndal
Ombud:
 Advokaterna Peter Bengtén Hummelblad och Torbjörn Kallberg
 Advokatfirman Wåhlin AB, Göteborg
 Box 11909
 404 39 Göteborg
MOTPART
 Lokalnämnden i Göteborgs Stad
 Box 5163
 402 26 Göteborg
Ombud:
 Advokaten Roland Adrell och jur. kand. Sara Karlsson
 Gärde Wesslau Advokatbyrå AB
 Kungstorget 2
 411 17 Göteborg
SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 396718

Postadress
 Box 53197
 400 15 Göteborg

Besöksadress
 Sten Sturegatan 14

Telefon
 031 - 732 70 00

Telefax
 031 - 711 78 59

Expeditionstid
 måndag - fredag
 08:00-16:00

 E-post: forvaltningsratteningoteborg@dom.se
www.forvaltningsratteningoteborg.domstol.se

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-05-24Sida 2
1482-16**BAKGRUND**

Lokalnämnden i Göteborgs Stad (Lokalnämnden) har genomfört en upphandling genom förnyad konkurrensutsättning utifrån Göteborgs Stads ramavtal för mindre byggnads- och installationsarbeten samt reparations-, underhålls-, service och ombyggnadsarbeten (UHB, dnr 300/12). Av beslut meddelat den 2 februari 2016 framgår att JVT Vent AB tilldelats kontraktet för Ny ventilation Nordhemsskolan Hus B och C (N230-0631/15), konkurrensutsättning nr 3985.

YRKANDE M.M.

Installationssanering Ventilation i Göteborg AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att vinnande leverantörs anbud förkastas och bolaget tilldelas kontraktet. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om och anför följande. Anbudsgivarna garanterade i samband med upphandlingen av ramavtalet att de hade personal med viss kompetens eller certifiering. Ett ska-krav ska vara uppfyllt vid anbudstidens utgång, vilket slagits fast i flera rättsfall. Mot bakgrund av hur det bakomliggande ramavtalet är formulerat framstår det som logiskt att kravet ska vara uppfyllt vid anbuds lämnandet. I ramavtalet anges att Lokalförvaltningen har rätt att med omedelbar verkan säga upp avtalet om leverantören inte "upprätthåller ett kvalificeringskrav eller särskilt kontraktsvillkor (utförandevillkor) under avtalsperioden". Ramavtalet ger uttryck för att samtliga leverantörer ska uppfylla de utförandevillkor som angetts i avtalet vid varje given tidpunkt. Detta medför att kravet ska vara uppfyllt redan vid anbuds lämnandet. Då det är visat att vinnande leverantör inte uppfyllde kravet vid anbuds lämnandet är den inte kvalificerad att tilldelas aktuellt kontrakt. Det har kommit till bolagets kännedom att vinnande leverantör tidigare utfört uppdrag under aktuellt ramavtal utan att den utförande personalen uppfyllt kompetenskraven.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-05-24Sida 3
1482-16

Det finns därför anledning att ifrågasätta om vinnande leverantör kommer att uppfylla kravet även vid utförandetidpunkten. Omständigheten att vinnande leverantör inte upprätthåller kravet på certifierad personal är ett perducerande avtalsbrott som enligt ramavtalets villkor ger lokalförvaltningen rätt att omedelbart säga upp ramavtalet med vinnande leverantör. Så som bolaget uppfattar ramavtalet så ska de kompetenskrav som ställs däri fortlöpande uppfyllas av leverantörerna. Det är ett rimligt krav att ställa eftersom lokalförvaltningen sannolikt vill vara säker på att leverantörerna kan försörja den med rätt kompetens när så behövs och med relativt kort varsel, och därigenom undvika risken att tilldela arbete till en leverantör som inte uppfyller kompetenskraven. Lokalförvaltningen förbehåller sig rätten i ramavtalet att med omedelbar verkan häva avtalet om en leverantör inte fortlöpande uppfyller kvalificeringskraven eller utförandevillkoren. Bolaget uppfattar att vad som anges i ramavtalet avseende bl.a. kompetens på utförande personal fortlöpande ska vara uppfyllt, vilket även innebär att kraven ska vara uppfyllda vid anbudstidpunkten. Eftersom det är vinnande leverantör som även ska utföra eventuellt ÄTA-arbete så måste leverantören även uppfylla de krav som kan komma att bli aktuella inom ramen för sådant ÄTA-arbete. Det rör sig om en leverantör som såvitt bolaget erfar aldrig uppfyllt visst kompetenskrav.

Lokalnämnden anser att ansökan ska avslås och anför följande. Kravet på certifiering är inte ett så kallat ska-krav utan det anges explicit som ett utförandevillkor, vilket förstärks ytterligare av formuleringen "Utförande personal ska vara certifierad enligt RSVR:s certifieringsordning". Vad leverantören åtar sig genom anbudsingivningen är således att acceptera att kravet på certifiering enligt ramavtalets föreskrifter är uppfyllt vid utförande av tjänsten. Kravet är inte ett ska-krav med bäring på anbudsutvärderingen. För det fall kravet skulle anses utgöra ett sådant ska-krav ska tidpunkten för bedömningen av om kravet är uppfyllt inte vara vid anbudsinslämningen utan vid tidpunkten för det faktiska utförandet av den

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-05-24Sida 4
1482-16

upphandlande tjänsten. Varken det bakomliggande ramavtalet eller den nu aktuella upphandlingen har uppställt krav på att kravet ska vara uppfyllt vid anbudsinlämningen. – Förevarande upphandling avser inte rengöring av ventilationsanläggningar utan utbyte av befintlig ventilation. Rengöringsdelen är dels inte en garanterad del av upphandlingen, dels av mycket underordnad betydelse värdemässigt. För det fall sådant avrop av ett ÅTA-arbete avseende rengöring blir påkallat så kommer sådant avrop att kopplas till utförandeföreskrifter och krav på metod för utfört arbete. Lokalnämnden tillbakavisar att kravet alls ska vara tillämpligt i upphandlingen. Kravet ska inte anses utgöra ett sådant ska-krav som ska prövas inom ramen för kvalificering av anbud. För det fall domstolen finner att utförandevillkoret utgör ett sådant ska-krav som ska prövas inom ramen för anbudskvalificeringen är rättmätig tidpunkt för prövning av villkoret vid leverantörens utförande av tjänsten. Den typiska entreprenadupphandlingen är indelad i tre delar: allmän orientering, upphandlingsföreskrifter och utförandevillkor. Denna ordning tydliggör explicit när krav förväntas vara uppfyllda: antingen inom ramen för upphandlingsförfarandet eller inom ramen för utförandet. Underlaget anger en tydlig indikation på när prövningen är tänkt att utföras. Beträffande yrkandet om att upphandlingen ska göras om har det inte framförts några brister i upphandlingen som skulle föranleda att denna ska göras om.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE*Tillämpliga bestämmelser m.m.*

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Utredning

I det ramavtal som ligger till grund för förnyade konkurrensutsättning anges:

Kontraktshandlingar

Vid motstridiga uppgifter i kontraktshandlingarna gäller de i följande ordning om inte omständigheterna uppenbarligen föranleder annat:

- 1 Detta ramavtal i kombination med beställning/avrop
2. Ändringar i AB 04/ABT06 som är upptagna i sammanställningen i AFC/AFD.111.
- 3 AB 04/ABT 06 (bifogas ej)
- 6 ADMINISTRATIVA FÖRESKRIFTER, bestående av:
 - 6.1 Utförandeföreskrifter för Hantverkstjänster – Entreprenad – Förnyad Konkurrensutsättning. Dnr 300/12, daterad 2012-11-23.
 - 6.2. AMA AF 07 med i administrativa föreskrifter angivna rubriker (bifogas ej)

7 Övriga handlingar

7. AMA (Allmän Material- och Arbetsbeskrivning) och MER (Mät- och ersättningsregler) för respektive fackområde, senaste utgåvor (bifogas ej) (Vilka delar av respektive AMA och MER som gäller för det specifika uppdraget anges i förekommande vid (avrop)
- 7.2 Behörighetskrav, daterad 2012-06-25

Förtida upphörande av avtal

Upphandlingsbolaget har rätt att säga upp Avtalet med omedelbar verkan:

- Om Leverantören inte upprätthåller ett kvalificeringskrav eller ett särskilt kontraktsvillkor (utförandevillkor) under avtalsperioden, eller ---

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-05-24Sida 6
1482-16**Bilaga Utförandeföreskrifter – Hantverkstjänster, daterad 2012-06-25****Behörighetskrav på person eller företag**

Entreprenör	Specialitet	Krav på person eller företag
VVS	Luft, injustering	Utförande personal ska ha dokumenterad utbildning i luftmätning och injusteringsteknik samt verifierad erfarenhet av mätteknik, systemritningar luftbehandling.
	Luft, rengöring	Utförande personal ska vara certifierad enligt RSVR:s certifieringsordning

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning utgör en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i samma lag. I mål om överprövning enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter denne grundar sin talan och att domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar.

Bolaget anför att utvärderingen genomförts i strid med likabehandlingsprincipen eftersom det enligt bolaget är uppenbart att vinnande leverantör inte uppfyller samtliga krav i förfrågningsunderlaget.

Frågan i målet är om kravet på att utförande personal ska ha vissa kunskaper eller vara certifierad är krav som ska vara uppfyllda redan när anbudet lämnades och under hela ramavtalstiden samt om vinnande leverantörs anbud därför inte borde ha utvärderats.

Dokumentet "Administrativa föreskrifter för förnyad konkurrensutsättning – utförandeentreprenad" har rubrikerna Allmän orientering, Upphandlingsföreskrifter och Entreprenadföreskrifter vid utförandeentreprenad. Under rubriken Entreprenadföreskrifter vid utförandeentreprenad anges vid punkten

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2016-05-24Sida 7
1482-16

AFC.343 Anställda att det ska anges om särskild teknisk kompetens krävs hos anställd eller av entreprenören anlita personal.

Kravet på certifiering återfinns i bilagan med huvudrubriken "Utförandeföreskrifter – Hantverkstjänster". Beträffande VVS och Luft, rengöring har uppställts krav på att utförande personal ska vara certifierade enligt RSVR:s certifieringsordning.

Parterna är eniga om att det inte krävs att utförande personal ska namnges senast vid anbudsgivningens utgång. Detta innebär att personal kan komma att nyanställas och bytas ut eller ersättas på annat sätt. Mot denna bakgrund och att kraven på särskilda kunskaper och certifiering avseende utförande personal är intaget endast under rubriken utförandeföreskrifter gör förvaltningsrätten bedömningen att kraven ska vara uppfyllda först vid utförandet av respektive kontrakt.

Upphandlande myndighet kan inte utifrån denna grund eller vad bolaget anfört i övrigt, anses ha varit skyldig att förkasta anbud från vinnande leverantör som vid anbudstidens utgång saknar certifiering i denna del.

Därtill avser den förnyade konkurrensutsättningen, som är ifrågasatt i målet, utförandeentreprenad av ny ventilation. Förvaltningsrätten anser att det genom vad bolaget och nämnden anfört inte klart framgår att hantverkstjänsten "Luft, rengöring" omfattas av den aktuella entreprenaden.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att bolaget inte har visat att det finns grund för ingripande enligt LOU. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

DOM
2016-05-24

Sida 8
1482-16

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Ann Rittri

Rådman

Föredragande i målet har varit M Georgsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, telefonnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.